

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. kesäkuuta 2025
(OR. en)

10274/25
ADD 9

Toimielinten välinen asia:
2025/0163 (NLE)

AELE 52
CH 18
MI 395
ESPACE 47

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	13. kesäkuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 308 liite
Asia:	LIITE asiakirjaan Ehdotus neuvoston päätökseksi laajan sopimuspaketin allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta kahdenvälisten suhteiden lujittamiseksi, syventämiseksi ja laajentamiseksi Sveitsin valaliiton kanssa sekä Sveitsin valaliiton osallistumista Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston toimintaan koskevista ehdoista ja edellytyksistä tehtävän sopimuksen väliaikaisesta soveltamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 308 – liite 9.

Liite: COM(2025) 308 liite

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 13.6.2025
COM(2025) 308 final

ANNEX 9

LIITE

asiakirjaan

Ehdotus neuvoston päätökseksi

laajan sopimuspaketin allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta kahdenvälisten suhteiden lujittamiseksi, syventämiseksi ja laajentamiseksi Sveitsin valaliiton kanssa sekä Sveitsin valaliiton osallistumista Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston toimintaan koskevista ehdoista ja edellytyksistä tehtävän sopimuksen väliaikaisesta soveltamisesta

EUROOPAN UNIONIN
JA SVEITSIN VALALIITON VÄLINEN
SOPIMUS
SVEITSIN VALALIITON OSALLISTUMISTA
EUROOPAN UNIONIN AVARUUSOHJELMAVIRASTON TOIMINTAAN
KOSKEVISTA EHDOISTA JA EDELLYTYKSISTÄ

EUROOPAN UNIONI, jäljempänä 'unioni',

ja

SVEITSIN VALALIITTO, jäljempänä 'Sveitsi',

jäljempänä 'sopimuspuolet', jotka

OTTAVAT HUOMIOON unionin avaruushjelman ja Euroopan unionin avaruushjelmaviraston perustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/696¹, jäljempänä 'asetus',

OTTAVAT HUOMIOON, että asetuksen 98 artiklan mukaisesti kolmannet maat ja kansainväliset järjestöt voivat osallistua Euroopan unionin avaruushjelmaviraston, jäljempänä 'virasto', toimintaan ja että tällainen osallistuminen ja sen edellytykset olisi sen vuoksi vahvistettava tätä varten Euroopan unionin kanssa tehdyssä sopimuksessa,

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/696, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, unionin avaruushjelman ja Euroopan unionin avaruushjelmaviraston perustamisesta sekä asetusten (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 69, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj>).

TOTEAVAT, että Sveitsi osallistuu maailmanlaajuisen satelliittinavigointijärjestelmän (GNSS) eurooppalaisiin ohjelmiin ja niiden rahoitukseen Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välisestä eurooppalaisia satelliittinavigointiohjelmia koskevasta yhteistyöstä Brysselissä 18 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'yhteistyösopimus', nojalla, jota sovelletaan väliaikaisesti 1 päivästä tammikuuta 2014 alkaen,

PALAUTTAVAT MIELEEN, että yhteistyösopimuksen 16 artiklassa määrätään, että Sveitsillä on oikeus osallistua viraston toimintaan unionin ja Sveitsin välillä tehtävässä sopimuksessa määrätyin ehdoin,

TOTEAVAT, että unioni ja Sveitsi ovat tehneet Brysselissä 28 päivänä huhtikuuta 2008 sopimuksen turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtoon sovellettavista turvallisuusmenettelyistä,

OTTAVAT HUOMIOON Sveitsin pyynnön osallistua viraston toimintaan,

OTTAVAT HUOMIOON, että Sveitsin osallistuminen viraston toimintaan on yhteisen edun mukaista,

HALUAVAT vahvistaa unionin ja Sveitsin välistä tiivistä yhteistyötä satelliittinavigoinnin alalla,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 ARTIKLA

Osallistumisen laajuus

1. Sveitsi osallistuu viraston toimintaan unionin avaruushjelman Galileo- ja EGNOS-osien osalta asetuksessa, yhteistyösopimuksessa ja tässä sopimuksessa vahvistettujen ehtojen mukaisesti.
2. Sveitsi osallistuu viraston toimintaan unionin avaruushjelman muiden osien osalta, jos Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Sveitsin valaliiton välillä [...] [...] tehdyssä sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta unionin ohjelmiin, jäljempänä 'sopimus Sveitsin osallistumisesta unionin ohjelmiin', määrätään Sveitsin osallistumisesta kyseisen ohjelman kyseisiin osiin ja viraston näihin osiin liittyvään toimintaan asetuksessa, sopimuksessa Sveitsin osallistumisesta unionin ohjelmiin ja tässä sopimuksessa vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

2 ARTIKLA

Hallintoneuvosto

Yksi Sveitsin edustaja osallistuu viraston hallintoneuvostoon tarkkailijana ilman äänioikeutta ja hallintoneuvoston työjärjestyksessä vahvistetuin edellytyksin.

3 ARTIKLA

Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunta

Yksi Sveitsin edustaja osallistuu turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakuntaan tarkkailijana ainoastaan Sveitsiin suoraan liittyvissä asioissa ilman äänioikeutta ja turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan työjärjestyksessä vahvistetuin edellytyksin. Lautakunnan puheenjohtajan ennen kutakin kokousta laatimassa ja Sveitsille ennen kokousta ilmoittamassa esityslistassa täsmennetään Sveitsiin suoraan liittyvät asiat.

4 ARTIKLA

Rahoitusosuus

Sveitsi osallistuu viraston tulojen rahoitukseen vuosittaisella summalla, joka lasketaan liitteessä I esitetyn kaavan mukaisesti.

5 ARTIKLA

Tietosuoja

1. Sveitsi soveltaa kansallisia sääntöjään, jotka koskevat yksilöiden suojelua henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaata liikkuvuutta.¹
2. Tätä sopimusta sovellettaessa viraston suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725².
3. Sveitsi noudattaa viraston hallussa olevien asiakirjojen luottamuksellisuutta koskevia sääntöjä viraston hallintoneuvoston ja turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan työjärjestysten mukaisesti.

¹ Ottaen huomioon komission päätöksen 2000/518/EY, tehty 26 päivänä heinäkuuta 2000, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY mukaisesti henkilötietojen riittävästä suojasta Sveitsissä (EUVL L 215, 25.8.2000, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2000/518/oj>).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

6 ARTIKLA

Oikeudellinen asema

Sveitsi tunnustaa, että virastolla on oikeushenkilön asema. Virastolla on Sveitsissä laajin Sveitsin lainsäädännön mukaan oikeushenkilöllä oleva oikeuskelpoisuus. Se voi erityisesti hankkia tai luovuttaa irtainta ja kiinteää omaisuutta ja esiintyä kantajana ja vastaajana oikeudenkäynneissä.

7 ARTIKLA

Vastuu

Viraston vastuuseen sovelletaan asetuksen 97 artiklan 1, 3 ja 5 kohtaa.

8 ARTIKLA

Euroopan unionin tuomioistuin

Sveitsi tunnustaa Euroopan unionin tuomioistuimen virastoon kohdistuvan toimivallan, kuten asetuksen 97 artiklan 2 ja 4 kohdassa säädetään.

9 ARTIKLA

Erioikeudet ja vapaudet

Sveitsi myöntää virastolle ja sen henkilöstölle viraston virallisten tehtävien yhteydessä liitteessä II määrättyt erioikeudet ja vapaudet, jotka perustuvat Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan (N:o 7), jäljempänä 'pöytäkirja (N:o 7)', 1–6, 10–15, 17 ja 18 artiklaan. Viittaukset pöytäkirjan vastaaviin artikloihin ilmoitetaan suluissa.

10 ARTIKLA

Väliaikainen henkilöstö ja tilapäisesti siirretyt virkamiehet ja asiantuntijat

Poiketen siitä, mitä Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiajärjestön virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja näiden yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen vahvistamisesta annetussa asetuksessa N:o 31 (ETY) 11 (Euratom)¹ vahvistetuissa Euroopan unionin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 12 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetään, virasto voi ottaa palvelukseensa Sveitsin kansalaisia, joilla on täydet kansalaisoikeudet. Virasto voi hyväksyä Sveitsin asiantuntijoiden tilapäisen siirron viraston palvelukseen.

¹ EYVL L 45, 14.6.1962, s. 1385, sellaisena kuin se on mahdollisesti muutettuna.

11 ARTIKLA

Petostentorjunta

Unionin Sveitsissä toteuttamaa viraston toimintaan osallistuvien osanottajien varainhoidon valvontaa koskevat asetuksen 95 artiklaan liittyvät määräykset vahvistetaan liitteessä III.

12 ARTIKLA

Komitea

1. Euroopan komission ja Sveitsin edustajista koostuva komitea valvoo tämän sopimuksen asianmukaista täytäntöönpanoa ja huolehtii jatkuvasta asiaan liittyvän tiedon toimittamisesta ja näkemysten vaihdosta. Se kokoontuu joko Sveitsin tai Euroopan komission pyynnöstä. Viraston hallintoneuvostolle tiedotetaan tämän komitean toiminnasta.

Euroopan komission edustajien mukana voi olla viraston edustajia.

2. Komiteassa jaetaan tietoa suunnitteilla olevasta unionin lainsäädännöstä, joka joko vaikuttaa suoraan asetukseen tai jolla muutetaan asetusta tai jolla odotetaan olevan tämän sopimuksen 4 artiklassa määrättyyn rahoitusosuuteen liittyviä vaikutuksia, ja vaihdetaan asiaa koskevia näkemyksiä.

3. Komitea voi sopimuspuolten sisäisten menettelyjen mukaisesti tehdä päätöksen tämän sopimuksen liitteiden muuttamisesta.
4. Jos pöytäkirjan (N:o 7) 1–6 artiklaa, 10–15 artiklaa taikka 17 tai 18 artiklaa muutetaan, komitea muuttaa liitettä II vastaavasti.

13 ARTIKLA

Riitojenratkaisu

Tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat erimielisyydet ratkaistaan 12 artiklassa tarkoitetussa komiteassa käydyillä neuvotteluilla.

14 ARTIKLA

Liitteet

Tämän sopimuksen liitteet ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

15 ARTIKLA

Voimaantulo

1. Sopimuspuolet ratifioivat tai hyväksyvät sopimuksen omien menettelyjensä mukaisesti. Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämien sisäisten menettelyjen päätökseen saattamisesta.
2. Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona viimeinen seuraavista välineistä on annettu tiedoksi:
 - a) henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen institutionaalinen pöytäkirja;
 - b) henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen muutospöytäkirja;
 - c) Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton lentoliikennettä koskevan sopimuksen institutionaalinen pöytäkirja;
 - d) Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton lentoliikennettä koskevan sopimuksen muutospöytäkirja;
 - e) Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton lentoliikennettä koskevan sopimuksen valtioneuvoston pöytäkirja;

- f) rautateiden ja maanteiden tavara- ja henkilöliikenteestä tehdyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen institutionaalinen pöytäkirja;
- g) rautateiden ja maanteiden tavara- ja henkilöliikenteestä tehdyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen muutospöytäkirja;
- h) rautateiden ja maanteiden tavara- ja henkilöliikenteestä tehdyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen valtioneuvoston pöytäkirja;
- i) maataloustuotteiden kaupasta tehdyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton sopimuksen muutospöytäkirja;
- j) vaatimustenmukaisuuden arvioinnin vastavuoroisesta tunnustamisesta tehdyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen institutionaalinen pöytäkirja;
- k) vaatimustenmukaisuuden arvioinnin vastavuoroisesta tunnustamisesta tehdyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen muutospöytäkirja;
- l) Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välinen sopimus Sveitsin säännöllisestä rahoitusosuudesta taloudellisten ja sosiaalisten erojen vähentämiseen Euroopan unionissa;
- m) Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Sveitsin valaliiton välinen sopimus Sveitsin valaliiton osallistumisesta unionin ohjelmiin.

3. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, sopimuspuolet sopivat soveltavansa tätä sopimusta väliaikaisesti omien sisäisten menettelyjensä ja lainsäädäntönsä mukaisesti 1 päivästä tammikuuta 2026 alkaen, jos tämän sopimuksen allekirjoituspäivä on ennen 1 päivää heinäkuuta 2026, taikka sopimuksen allekirjoittamista seuraavan vuoden 1 päivästä tammikuuta alkaen, jos tämän sopimuksen allekirjoituspäivä on 30 päivän kesäkuuta 2026 jälkeen.

16 ARTIKLA

Sopimuksen tarkistaminen

Tätä sopimusta voidaan muuttaa milloin tahansa sopimuspuolten yhteisellä sopimuksella.

17 ARTIKLA

Irtisanominen ja voimassaolo

1. Tämä sopimus tehdään rajoittamattomaksi ajaksi.
2. Kumpi tahansa sopimuspuoli voi 12 artiklassa tarkoitetussa komiteassa käytyjen neuvottelujen jälkeen irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla siitä toiselle sopimuspuolelle. Sopimuksen voimassaolo päättyy kuuden kuukauden kuluttua tällaisen ilmoituksen vastaanottamisesta.

3. Tämä sopimuksen voimassaolo päättyy päivänä, jona yhteistyösopimuksen voimassaolo päättyy, eikä sopimukseen Sveitsin osallistumisesta unionin ohjelmiin liitettyssä pöytäkirjassa enää määrätä Sveitsin osallistumisesta viraston toimintaan.

Tehty [...] [...] kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakian, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä, ja kukin teksti on yhtä todistusvoimainen.

TÄMÄN VAKUUDEKSI tätä varten asianmukaisesti valtuutetut edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

(Signature Block, to the effect of, in all 24 EU languages: "Euroopan unionin puolesta" ja "Sveitsin valaliiton puolesta")

SVEITSIN RAHOITUSOSUUS
EUROOPAN UNIONIN AVARUUSOHJELMAVIRASTON TULOIHIN

1. Asetuksessa tarkoitettu Sveitsin rahoitusosuus viraston tuloihin vuonna N koostuu seuraavien summasta:

- a) toiminnallinen rahoitusosuus; ja
- b) osallistumismaksu.

Toiminnallinen rahoitusosuus perustuu jakoperusteeseen, joka määritellään Sveitsin markkinahintaisen bruttokansantuotteen, jäljempänä 'BKT', ja unionin markkinahintaisen BKT:n suhteena. Sopimuspuolten markkinahintaista BKT:tä koskevat luvut tähän tarkoitukseen ovat viimeisimmät saatavilla olevat Euroopan unionin tilastotoimiston (Eurostat) luvut sen vuoden tammikuun 1 päivästä, jona vuosittainen maksu suoritetaan, ottaen asianmukaisesti huomioon Luxemburgissa 26 päivänä lokakuuta 2004 tehdyn sopimuksen Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisestä yhteistyöstä tilastoalalla. Jos edellä mainittua sopimusta lakataan soveltamasta, Sveitsin BKT:n on oltava Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) toimittamien tietojen pohjalta vahvistettu BKT.

Toiminnallinen rahoitusosuus lasketaan soveltamalla jakoperustetta niihin viraston hyväksytyn talousarvion osiin, jotka ovat merkityksellisiä Sveitsin osallistumisen kannalta asetuksen mukaisesti vuonna N.

Vuotuinen osallistumismaksu on prosenttiosuus edellisen alakohdan mukaisesti lasketusta vuotuisesta toiminnallisesta rahoitusosuudesta. Vuotuisen osallistumismaksun prosenttiosuudet ovat seuraavat:

- vuonna 2026: 2 %
- vuonna 2027: 3 %
- vuonna 2028 ja sitä seuraavina vuosina: 4 %.

Komitea voi mukauttaa osallistumismaksun tasoa vuodesta 2028 alkaen tämän sopimuksen 12 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

2. Rahoitusosuus maksetaan euroina.
3. Virasto korvaa Sveitsin edustajien ja asiantuntijoiden matka- ja oleskelukulut, jotka liittyvät heidän osallistumiseensa viraston toimintaan liittyviin viraston järjestämiin kokouksiin, samoin perustein ja samoja voimassa olevia menettelyjä noudattaen kuin unionin jäsenvaltioiden asiantuntijoiden kustannukset.

4. Tämän sopimuksen mukaisesti Euroopan komissio esittää Sveitsille maksupyyntöjä, jotka vastaavat Sveitsin rahoitusosuutta viraston talousarvioon. Sveitsi maksaa rahoitusosuutensa viimeistään 45 päivän kuluttua maksupyyntönsä vastaanottamisesta.
 5. Jos Sveitsin rahoitusosuuden maksu viivästyy, Sveitsi maksaa viivästyskorkoa maksamattomasta määrästä eräpäivästä alkaen. Korkona käytetään Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltaman korkokannan mukaista *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa julkaistua, viimeisen maksupäivän kuukauden ensimmäisen päivän korkoa korotettuna 3,5 prosenttiyksiköllä.
-

ERIOIKEUDET JA VAPAUDET¹

1 ARTIKLA

(Pöytäkirjan (N:o 7) 1 artiklan mukaisesti)

Viraston tilat ja rakennukset ovat loukkaamattomia. Niihin ei voi kohdistua etsintää, pakkoluovutusta, menetetyksi tuomitsemista eikä pakkolunastusta. Viraston omaisuus ja varat eivät voi olla minkään hallinnollisen tai oikeudellisen pakkotoimenpiteen kohteena ilman Euroopan unionin tuomioistuimen lupaa.

2 ARTIKLA

(Pöytäkirjan (N:o 7) 2 artiklan mukaisesti)

Viraston arkistot ovat loukkaamattomia.

¹ Viittaukset pöytäkirjan vastaaviin artikloihin ilmoitetaan suluissa.

3 ARTIKLA

(Pöytäkirjan (N:o 7) 3 ja 4 artiklan mukaisesti)

1. Virasto, sen varat, tulot ja muu omaisuus ovat vapautetut kaikista välittömistä veroista.
2. Tavaroihin ja palveluihin, jotka viedään Sveitsistä virastolle virkakäyttöön tai tarjotaan viraston käyttöön Sveitsissä, ei sovelleta välillisiä tulleva veroja.
3. Vapautus arvonlisäverosta myönnetään, jos tavaroiden ja palvelujen laskussa tai vastaavassa asiakirjassa mainittu tosiasiallinen ostohinta on yhteensä vähintään 100 Sveitsin frangia (verot mukaan luettuna). Virasto on vapautettu kaikista tulleva, tuonti- ja vientikielloista sekä tuonti- ja vientirajoituksista viraston virkakäyttöön tarkoitettujen tavaroiden osalta. Tämän vapautuksen nojalla maahan tuotuja tavaroita ei saa luovuttaa Sveitsissä maksua vastaan eikä maksutta sen maan alueella muuten kuin tämän Sveitsin hallituksen kanssa sovituin edellytyksin.
4. Vapautus arvonlisäverosta, valmisteverosta ja mahdollisista muista välillisistä veroista myönnetään peruuttamalla vero, kun tavaroiden tai palvelujen tarjoajalle esitetään tähän tarkoitettuja sveitsiläisiä lomakkeita.
5. Vapautus ei koske sellaisia veroja ja maksuja, jotka ovat ainoastaan korvausta yleishyödyllisistä palveluista.

4 ARTIKLA

(Pöytäkirjan (N:o 7) 5 artiklan mukaisesti)

Sveitsin alueella unionin virasto virallisissa viestintäyhteyksissään sekä kaikkien asiakirjojensa toimittamisessa saman kohtelun, jonka kyseinen valtio myöntää diplomaattisille edustustoilleen.

Viraston virallista kirjeenvaihtoa ja muita virallisia tiedonantoja ei saa sensuroida.

5 ARTIKLA

(Pöytäkirjan (N:o 7) 6 artiklan mukaisesti)

Viraston jäsenille ja henkilöstölle myönnetty unionin kulkulupa tunnustetaan Sveitsin alueella voimassa olevaksi matkustusasiakirjaksi. Näitä kulkulupia annetaan virkamiehille ja muulle henkilöstölle Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavissa henkilöstösäännöissä ja unionin muuta henkilöstöä koskevissa palvelussuhteen ehdoissa vahvistetuin edellytyksin (asetus N:o 31 (ETY), N:o 11 (Euratom), Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön virkamiehiin sovellettavista henkilöstösäännöistä ja muuhun henkilöstöön sovellettavista palvelussuhteen ehdoista, EYVL 45, 14.6.1962, s. 1385, sellaisena kuin se on mahdollisesti muutettuna).

6 ARTIKLA

(Pöytäkirjan (N:o 7) 10 artiklan mukaisesti)

Unionin jäsenvaltioiden edustajilla, jotka osallistuvat viraston työhön, sekä näiden neuvonantajilla sekä teknisillä asiantuntijoilla on tavanomaiset erioikeudet, vapaudet ja helpotukset heidän hoitaessaan tehtäviään sekä matkustaessaan kokouspaikalle Sveitsiin ja palatessaan sieltä.

7 ARTIKLA

(Pöytäkirjan (N:o 7) 11 artiklan mukaisesti)

Viraston virkamiehillä ja muulla henkilöstöllä on heidän kansalaisuudestaan riippumatta Sveitsin alueella seuraavat erioikeudet ja vapaudet:

- a) lainkäyttölinen koskemattomuus heidän virallisessa ominaisuudessaan suorittamiensa toimien osalta, mukaan lukien heidän suulliset lausumansa sekä kirjalliset esityksensä, jollei sellaisissa perussopimusten määräyksissä, jotka toisaalta koskevat virkamiesten ja muun henkilöstön vastuuta unionia kohtaan ja toisaalta Euroopan unionin tuomioistuimen toimivaltaa unionin ja sen virkamiesten ja muun henkilöstön välisissä riidoissa, toisin määrätä. Tämä koskemattomuus jatkuu heidän tehtäviensä päättymisen jälkeenkin;
- b) maahanmuuttoa koskevat rajoitukset tai ulkomaalaisten rekisteröintiä koskevat mahdollisuudet eivät koske heitä, heidän puolisoitaan eikä heidän huollettavana olevia perheenjäseniään;

- c) valuutta- ja valuutanvaihtosääntelyssä samat helpotukset, jotka tavallisesti myönnetään kansainvälisten järjestöjen virkamiehille;
- d) oikeus tuoda maahan tullitta huonekalunsa ja henkilökohtainen käyttöomaisuutensa, kun he ensimmäisen kerran ryhtyvät hoitamaan tehtäviään Sveitsissä, ja heillä on oikeus viedä uudelleen nämä huonekalut ja tämä omaisuus tullitta virkatehtävien päättyessä, jollei Sveitsin hallitus aseta tuonnille tai viennille tarpeelliseksi katsomiaan ehtoja;
- e) oikeus tuoda maahan tullitta henkilökohtaiseen käyttöönsä auto, jonka he ovat hankkineet kyseisen maan sisämarkkinoita koskevin ehdoin joko siinä maassa, jossa he ovat viimeksi asuneet, tai maassa, jonka kansalaisia he ovat, sekä viedä se uudelleen tullitta, jollei Sveitsin hallitus aseta tuonnille tai viennille tarpeelliseksi katsomiaan ehtoja.

8 ARTIKLA

(Pöytäkirjan (N:o 7) 12 artiklan mukaisesti)

Unionin lainsäädännössä vahvistetuin edellytyksin ja siinä vahvistettua menettelyä noudattaen viraston virkamiehet ja muu henkilöstö ovat velvollisia maksamaan unionille veroa viraston heille maksamista palkoista ja palkkioista.

He eivät maksa viraston maksamista palkoista ja palkkiosta veroa Sveitsin liittovaltiolle, kantoneille eikä kunnille.

9 ARTIKLA

(Pöytäkirjan (N:o 7) 13 artiklan mukaisesti)

Sovellettaessa tuloverotusta, varallisuusverotusta ja perintöverotusta sekä kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi Sveitsin ja unionin jäsenvaltioiden välillä tehtyjä yleissopimuksia viraston niiden virkamiesten ja sen muun henkilöstön kotipaikan, jotka hoitaakseen tehtäväänsä viraston palveluksessa muuttavat verotuksellisista syistä Sveitsin alueelle heidän ryhtyessä hoitamaan tehtäviään virastossa, katsotaan sekä Sveitsissä että maassa, jossa heillä on verotuksellinen kotipaikka, olevan edelleen viimeksi mainitussa maassa, jos se on unionin jäsenvaltio. Tätä määräystä sovelletaan myös puolisoon, jos tämä ei harjoita omaa ansiotoimintaa, sekä tässä artiklassa tarkoitettujen henkilöiden huollettavina oleviin lapsiin.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitetuille henkilöille kuuluva Sveitsissä sijaitseva irtain omaisuus on vapautettu perintöverosta Sveitsissä. Määrättäessä perintöveroa tällaisen omaisuuden katsotaan olevan jäsenvaltiossa, jossa kyseisillä henkilöillä on verotuksellinen kotipaikka, jollei kolmansien maiden oikeuksista ja kaksinkertaista verotusta koskevien kansainvälisten yleissopimusten määräysten soveltamisesta mahdollisesti muuta johdu.

Tämän artiklan määräyksiä sovellettaessa ei oteta huomioon sellaista kotipaikkaa, joka on hankittu ainoastaan tehtävien hoitamiseksi muiden kansainvälisten järjestöjen palveluksessa.

10 ARTIKLA

(Pöytäkirjan (N:o 7) 14 artiklan mukaisesti)

Unionin lainsäädännössä vahvistetaan unionin virkamiehiä ja muuta henkilöstöä koskeva sosiaalietuusjärjestelmä.

Viraston virkamiesten ja henkilöstön ei näin ollen tarvitse olla Sveitsin sosiaaliturvajärjestelmän jäseniä edellyttäen, että he kuuluvat jo unionin virkamiehiä ja muuta henkilöstöä koskevaan sosiaalietuusjärjestelmään. Viraston henkilöstön kanssa samassa taloudessa elävät perheenjäsenet kuuluvat unionin virkamiehiä ja muuta henkilöstöä koskevan sosiaalietuusjärjestelmän piiriin sillä edellytyksellä, että he eivät ole muun työnantajan kuin viraston palveluksessa ja että he eivät saa sosiaaliturvaetuuksia unionin jäsenvaltiolta tai Sveitsiltä.

11 ARTIKLA

(Pöytäkirjan (N:o 7) 15 artiklan mukaisesti)

Unionin lainsäädännössä määritetään viraston virkamiesten ja muun henkilöstön ryhmät, joihin sovelletaan kokonaisuudessaan tai osittain 7, 8 ja 9 artiklan säännöksiä.

Virkamiesten ja muun näihin ryhmiin kuuluvan henkilöstön nimet, ura-alueet ja osoitteet toimitetaan määräajoin tiedoksi Sveitsille.

12 ARTIKLA

(Pöytäkirjan (N:o 7) 17 artiklan mukaisesti)

Viraston virkamiehille ja muulle henkilöstölle myönnetään erioikeudet, vapaudet ja helpotukset yksinomaan viraston etuun liittyen.

Viraston on kumottava virkamiehelle tai muulle henkilöstölle myönnetty vapaus silloin kun virasto katsoo, että tämä kumoaminen ei ole ristiriidassa viraston edun kanssa.

13 ARTIKLA

(Pöytäkirjan (N:o 7) 18 artiklan mukaisesti)

Tämän liitteen soveltamiseksi virasto toimii yhteistyössä asianomaisten Sveitsin tai unionin jäsenvaltioiden vastuussa olevien viranomaisten kanssa.

VIRASTON TOIMINTAAN OSALLISTUVIA
SVEITSILÄISIÄ OSANOTTAJIA KOSKEVA
VARAINHOIDON VALVONTA

1 ARTIKLA

Suora yhteydenpito

Virasto ja Euroopan komissio ovat suoraan yhteydessä kaikkiin niihin Sveitsiin sijoittautuneisiin henkilöihin tai yhteisöihin, jotka osallistuvat viraston toimintaan joko sopimuspuolina, viraston jonkin ohjelman osanottajina, viraston tai unionin talousarviosta suoritettujen maksujen saajina tai alihankkijoina. Nämä voivat toimittaa suoraan Euroopan komissiolle ja virastolle kaikki asiaan liittyvät tiedot ja kaiken aineiston, jotka ne ovat velvollisia toimittamaan tässä sopimuksessa tarkoitettujen asiakirjojen sekä niitä sovellettaessa tehtyjen sopimusten ja päätösten perusteella.

2 ARTIKLA

Tarkastukset

1. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509¹, komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/715² sekä muiden tässä sopimuksessa tarkoitettujen asiakirjojen mukaisesti sopimuksissa ja päätöksissä, jotka tehdään Sveitsiin sijoittautuneiden edunsaajien kanssa, voidaan määrätä, että viraston ja Euroopan komission virkailijat tai muut näiden valtuuttamat henkilöt voivat milloin tahansa suorittaa kyseisten edunsaajien tai niiden alihankkijoiden toimitiloissa tieteellisiä, rahoitukseen liittyviä, teknisiä tai muita tarkastuksia.
2. Tarkastusten suorittamiseksi viraston ja Euroopan komission virkamiehillä ja muilla viraston ja Euroopan komission valtuuttamilla henkilöillä on oltava asianmukaiset mahdollisuudet tutustua toimitiloihin, töihin ja asiakirjoihin sekä kaikkiin, myös sähköisessä muodossa oleviin, tietoihin. Tämä oikeus on mainittava selvästi sopimuksissa, jotka tehdään tässä sopimuksessa tarkoitettujen asiakirjojen soveltamiseksi.
3. Euroopan tilintarkastustuomioistuimella on samat oikeudet kuin Euroopan komissiolla.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (uudelleenlaadittu) (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

² Komission delegoitu asetus (EU) 2019/715, annettu 18 päivänä joulukuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 70 artiklassa tarkoitettuja, SEUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen nojalla perustettuja elimiä koskevasta varainhoidon puiteasetuksesta (EUVL L 122, 10.5.2019, s. 1).

4. Tarkastuksia voidaan tehdä viiden vuoden ajan tämän sopimuksen voimassaolon päättymisestä tai asianomaisissa sopimuksissa tai päätöksissä vahvistettujen ehtojen mukaisesti.
5. Sveitsin toimivaltaiselle tarkastusviranomaiselle ilmoitetaan ennakolta Sveitsissä suoritettavista tarkastuksista. Ilmoittaminen ei kuitenkaan ole laissa säädetty edellytys tarkastusten suorittamiselle.

3 ARTIKLA

Paikalla tehtävät tarkastukset

1. Tämän sopimuksen nojalla Euroopan komissiolla ja Euroopan petostentorjuntavirastolla (OLAF) on valtuudet suorittaa paikalla tehtäviä tarkastuksia ja todentamisia Sveitsin alueella neuvoston asetuksessa (Euratom, EY) N:o 2185/96¹ säädettyjen edellytysten mukaisesti.
2. Euroopan komissio valmistelee ja johtaa paikalla tehtävät tarkastukset ja todentamiset tiiviissä yhteistyössä Sveitsin toimivaltaisen tarkastusviranomaisen tai muiden sen nimeämien Sveitsin toimivaltaisten viranomaisten kanssa, joille on ilmoitettava hyvissä ajoin tarkastusten ja todentamisten aihe, tavoite ja oikeusperusta, jotta tarkastukseen voidaan antaa kaikki tarvittava apu. Tätä varten Sveitsin toimivaltaisten viranomaisten virkailijat voivat osallistua paikalla tehtäviin tarkastuksiin ja todentamisiin.

¹ Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

3. Jos asiasta vastaavat Sveitsin viranomaiset niin haluavat, ne voivat suorittaa paikan päällä tehtävät tarkastukset ja todentamiset yhdessä Euroopan komission ja kyseisten viranomaisten kanssa.
4. Jos ohjelman osanottajat vastustavat paikalla suoritettavaa tarkastusta tai todentamista, Sveitsin viranomaisten on tarjottava kansallisten säännöstensä mukaisesti Euroopan komission tarkastajille tarvittavaa apua, jotta nämä voivat suorittaa paikalla tehtävät tarkastukset ja todentamiset.
5. Euroopan komissio ilmoittaa mahdollisimman pian Sveitsin toimivaltaiselle tarkastusviranomaiselle kaikki väärinkäytöksiä koskevat tosiseikat ja epäilyt, jotka ovat tulleet sen tietoon suoritettaessa paikalla tehtävää tarkastusta tai todentamista. Euroopan komission on aina ilmoitettava Sveitsin toimivaltaiselle tarkastusviranomaiselle tarkastusten ja todentamisten tulokset.

4 ARTIKLA

Tiedottaminen ja kuuleminen

1. Tämän liitteen moitteettoman täytäntöönpanon varmistamiseksi Sveitsin ja unionin toimivaltaiset viranomaiset vaihtavat tietoja säännöllisesti ja järjestävät kuulemisia yhden sopimuspuolen niin pyytäessä.
2. Sveitsin toimivaltaiset viranomaiset ilmoittavat virastolle ja Euroopan komissiolle viipymättä kaikista tietoonsa saamista seikoista, jotka antavat aiheita epäillä, että tässä sopimuksessa tarkoitettuja asiakirjoja sovellettaessa tehtyjen sopimusten tekemiseen ja täytäntöönpanoon liittyy väärinkäytöksiä.

5 ARTIKLA

Luottamuksellisuus

Kaikki tämän liitteen nojalla toimitetut tai saadut tiedot, niiden muodosta riippumatta, kuuluvat ammattisalaisuuden piiriin ja niillä on sama tietosuoja, joka vastaaville tiedoille on säädetty Sveitsin lainsäädännössä ja unionin toimielimiin sovellettavissa vastaavissa säännöksissä. Kyseisiä tietoja saa ilmaista vain niille henkilöille, joiden on ne tehtäviensä vuoksi tunnettava asianomaisissa unionin toimielimissä, jäsenvaltioissa tai Sveitsissä, ja niitä saa käyttää vain sopimuspuolten taloudellisten etujen tehokkaan suojaamisen varmistamiseksi.

6 ARTIKLA

Hallinnolliset toimenpiteet ja seuraamukset

Virasto tai Euroopan komissio voi määrätä hallinnollisia toimenpiteitä ja seuraamuksia Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95¹ mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Sveitsin rikosoikeuden soveltamista.

¹ Neuvoston asetukset (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

7 ARTIKLA

Perintä ja täytäntöönpano

Viraston tai Euroopan komission tekemät, tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvat päätökset, jotka koskevat jonkin muun subjektin kuin valtion maksuvelvoitetta, ovat Sveitsissä täytäntöönpanokelpoisia. Sveitsin hallituksen tehtävään nimeämä kansallinen viranomainen liittyy tällaiseen päätökseen täytäntöönpanomääräyksen tutkimatta muuta kuin päätöksen aitouden. Täytäntöönpanoon sovelletaan Sveitsin lakia ja menettelysääntöjä. Täytäntöönpanokelpoiset päätökset katsotaan velkojen perintää ja konkurssia koskevassa liittovaltion laissa tarkoitetuiksi täytäntöönpanokelpoisiksi asiakirjoiksi, eikä niitä voida tutkia asiakysymyksen osalta sveitsiläisissä tuomioistuimissa. Sveitsin hallitus ilmoittaa tämän artiklan soveltamista varten nimeämänsä kansallisen viranomaisen virastolle, Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin tuomioistuimelle.

Euroopan unionin tuomioistuimen välityslausekkeen nojalla antamat tuomiot ovat täytäntöönpanokelpoisia samoilla ehdoilla.

Täytäntöönpanomääräyksen lainvoimaisuutta valvoo Euroopan unionin tuomioistuin. Virheellistä täytäntöönpanoa koskevien valitusten käsittely kuuluu kuitenkin Sveitsin tuomioistuinten toimivaltaan.
